

Stavljanje na tržište sredstava za zaštitu bilja

Ministarstvo poljoprivrede

Uprava kvalitete hrane i fitosanitarne politike

Služba za sredstva za zaštitu bilja

Vlado Novaković, dipl.ing.agr./Željko Herner

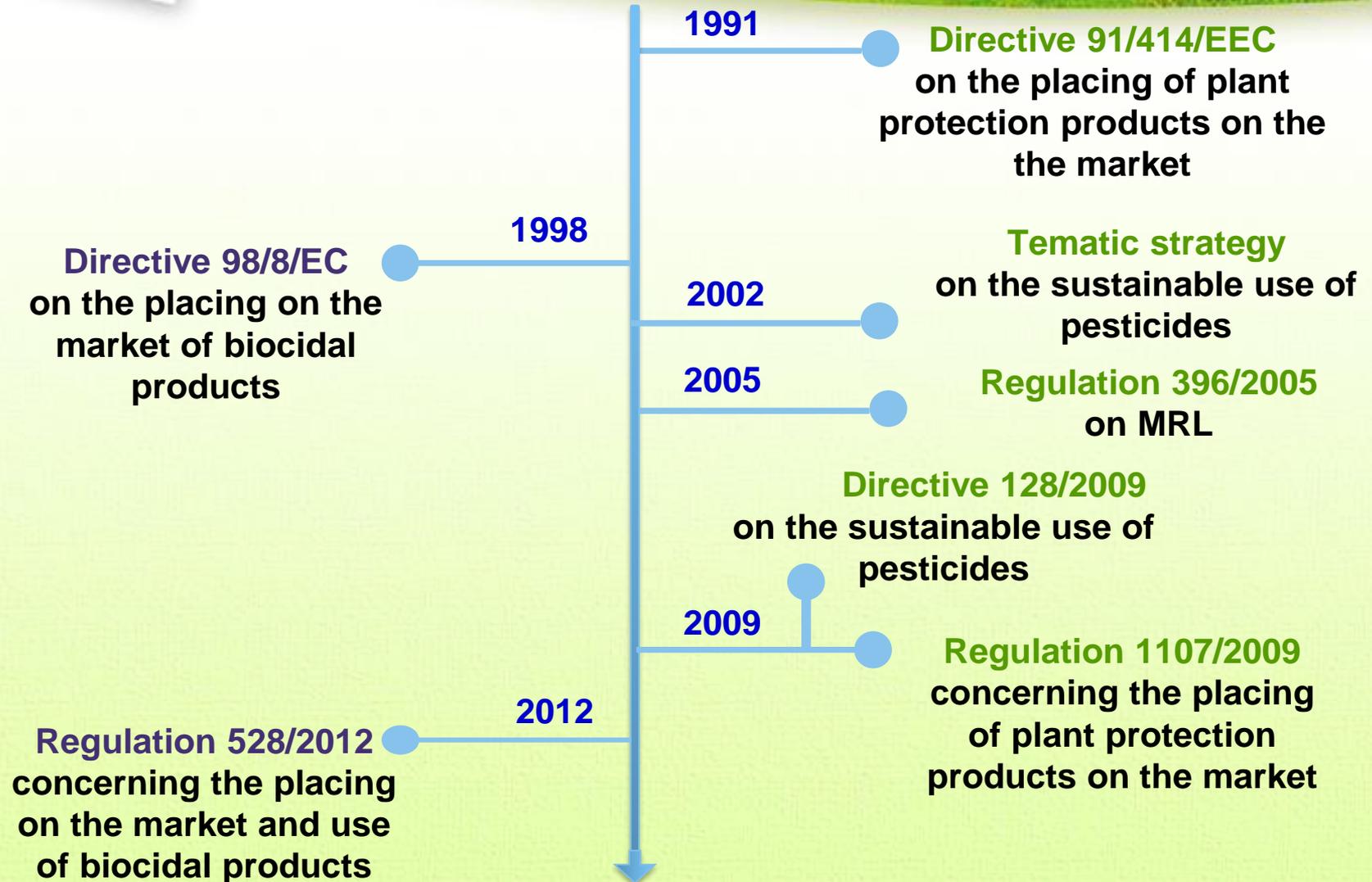

Revizija NIP za provedbu Stockholmske
konvencije o POPs

21. ožujak 2016.

HGK, Rooseveltov trg 2, Zagreb

EU pravni okvir

HR pravni okvir

Zakon o zaštiti bilja

- Zdravstvena zaštita bilja
- Sredstva za zaštitu bilja

Zakon o SZB

- Zdravstvena zaštita bilja
- Sredstva za zaštitu bilja
- Ostaci pesticida
- Održiva uporaba pesticida

Zakon o Uredbi 1107/2009

Zakon o Uredbi 396/2005

Zakon o održivoj uporabi pesticida

Provedbene uredbe

Delegirani akti

- Zdravstvena zaštita bilja
- Sredstva za zaštitu bilja
- Ostaci pesticida
- Održiva uporaba pesticida

do 2005.

2005. – 2014.

od 2014.

Odobravanje aktivnih tvari

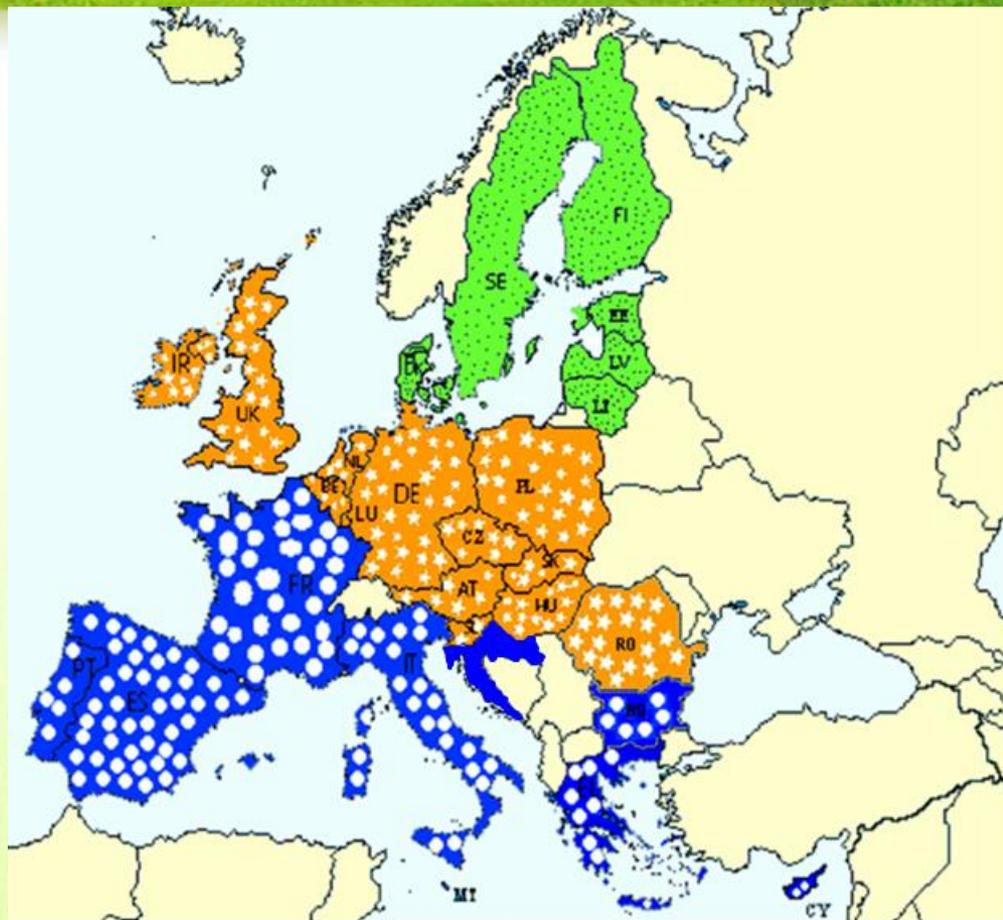
- Aktivne tvari odobravaju se na EU razini nakon RMS evaluacije i EFSA ocjene dokumentacije i procjene rizika
- Provedbena Uredba 283/2013 propisuje dokumentaciju za odobravanje aktivnih tvari
- Odobravaju se na razdoblje od 10 godina
- Provedbena Uredba 540/2011 sadrži popis odobrenih aktivnih tvari
- Striktni vremenski okvir za postupak odobravanja (u prosjeku 2,5 godine)
- http://www.efsa.europa.eu/interactive_pages/pesticides_authorisation/PesticidesAuthorisation

Odobravanje pripravaka

Zonalni sustav registracije

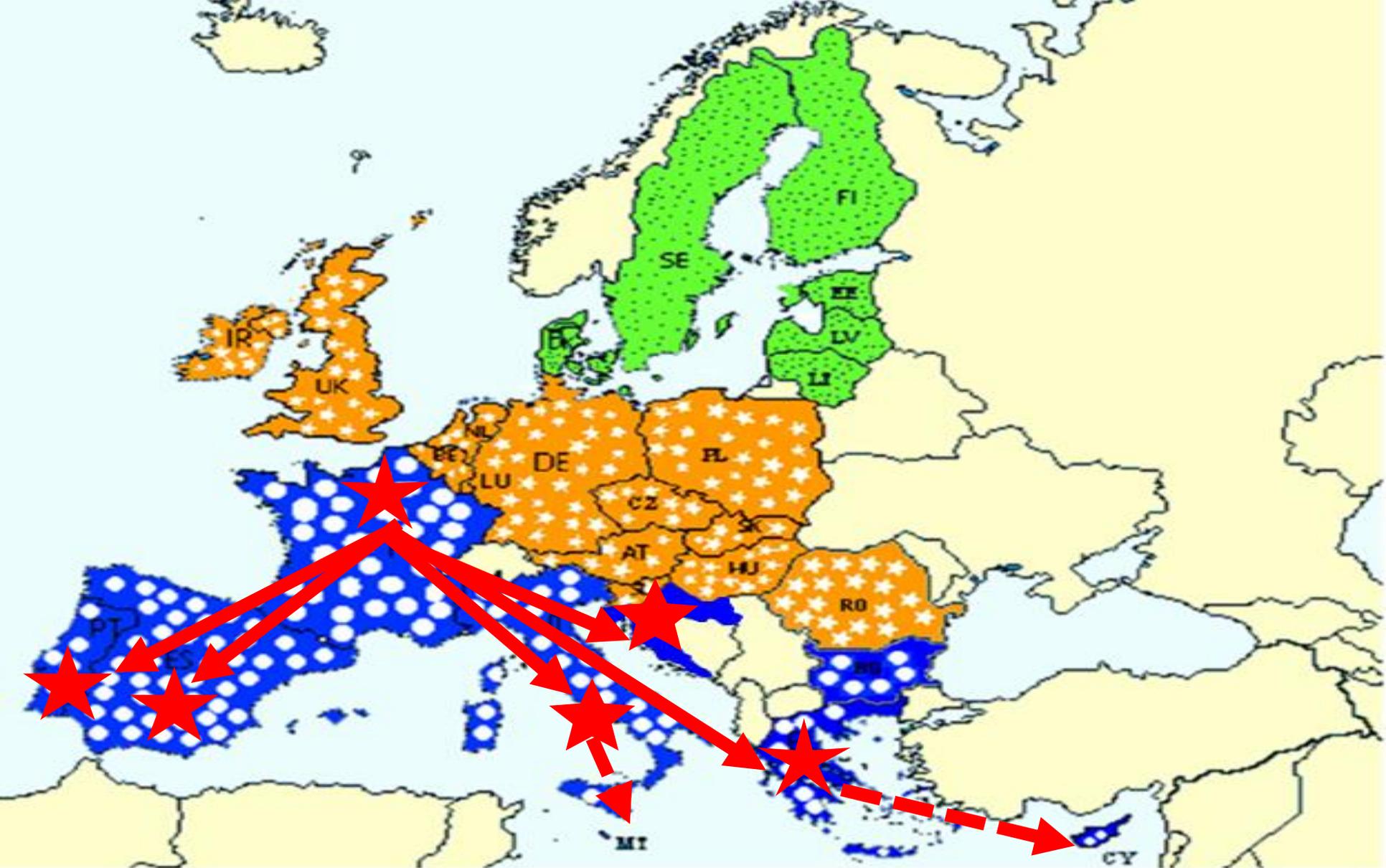
- 3 zone
 - Sjeverna (6 DČ)
 - Srednja (13 DČ)
 - Južna (9 DČ)
- Interzonalna registracija – cijela EU

North Zone: SE, FI, DK, EE, LV, LT

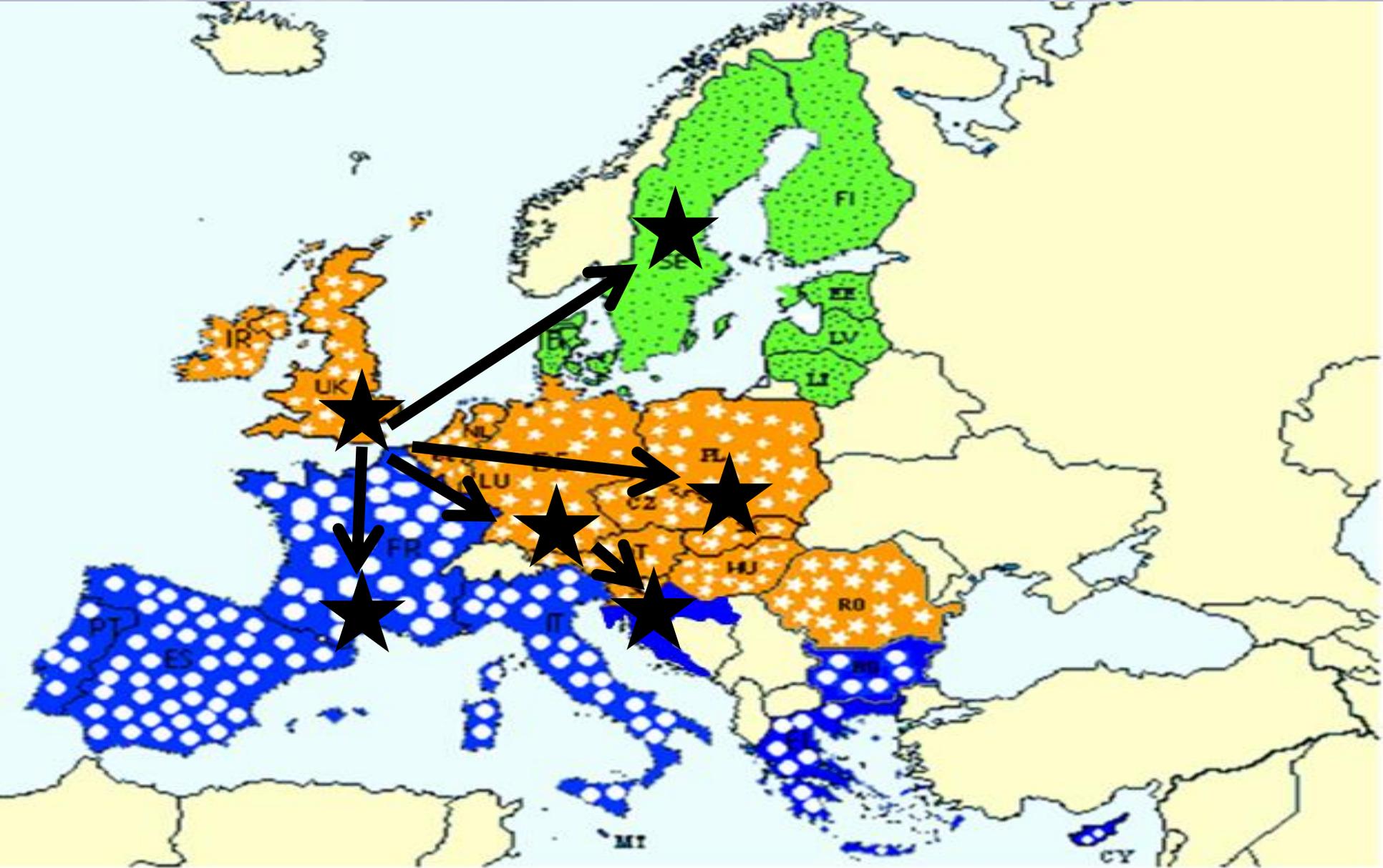
Central Zone: BE, CZ, DE, IR, LU, HU, NL, AU, PL, RO, SL, SK, UK

South Zone: BG, ES, EL, FR, IT, CY, MT, PT

North Zone: SE, FI, DK, EE, LV, LT

Central Zone: BE, CZ, DE, IR, LU, HU, NL, AU, PL, RO, SL, SK, UK

North Zone: SE, FI, DK, EE, LV, LT

Central Zone: BE, CZ, DE, IR, LU, HU, NL, AU, PL, RO, SL, SK, UK

CUT-OFF kriteriji

Utjecaj na zdravlje ljudi

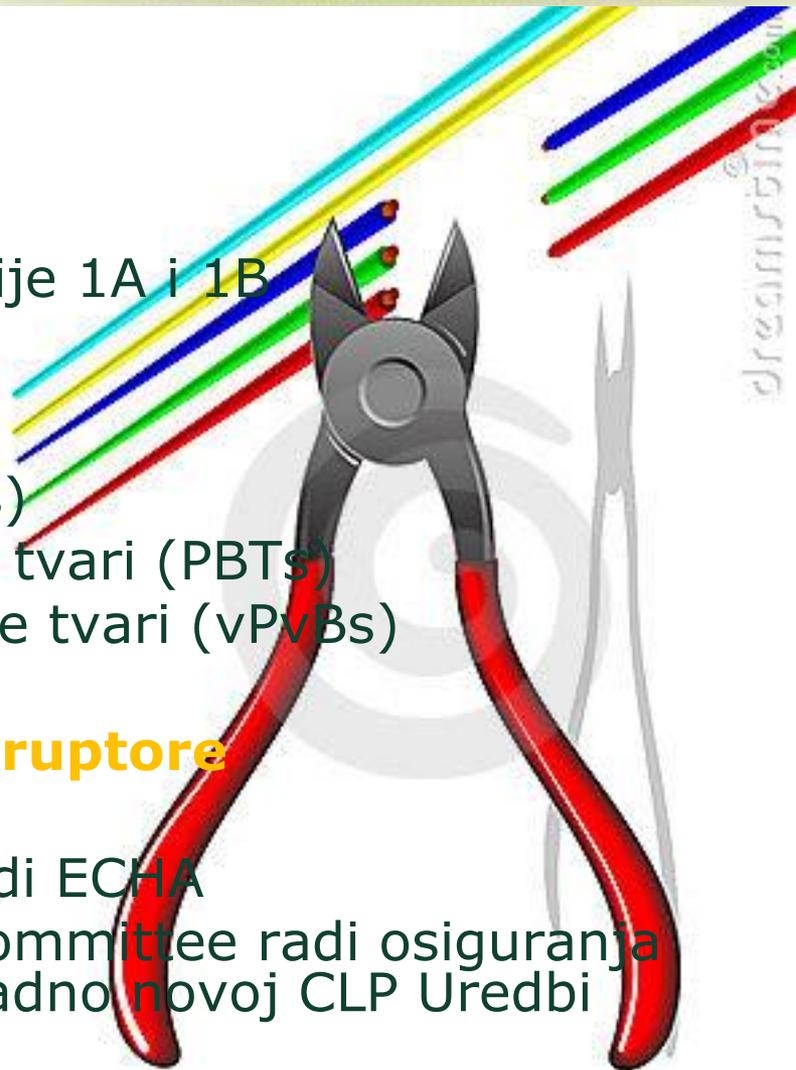
- Mutagene kategorije 1A i 1B
- Kancerogene kategorije 1A i 1B
- Reproaktivno toksične tvari kategorije 1A i 1B

Utjecaj na okoliš

- Postojani organski onečišćivači (POPs)
- Postojane bioakumulativne i toksične tvari (PBTs)
- Jako postojane i jako bioakumulativne tvari (vPvBs)

Ispunjava kriterije za endokrine disruptore

- Koordinirani proces klasifikacije provodi ECHA
- EFSA uspostavila Pesticide Steering Committee radi osiguranja ponovne ocjene tvari i klasifikacije sukladno novoj CLP Uredbi

Mjerila za aktivne tvari za zamjenu

Zdravlje ljudi

- Karcinogena kategorije 1A i 1B
- Mutagena kategorije 1A i 1B
- Reproduktivna toksična kategorije 1A i 1B
- Endokrina disrupcija osim u slučaju zanemarive izloženosti

Okoliš

- PBT (postojana, bioakumulativna i toksična)
- POP (postojani organski onečišćivač)
- vPvB (jako postojana i jako bioakumulativna)
- Endokrina disrupcija

Načini na koji su primijenjena mjerila

- Mjerilo 1: ADI, ARfD ili AOEL vrijednosti za aktivnu tvar su znatno niže od vrijednosti kod većine odobrenih aktivnih tvari u skupinama tvari/uporabama
- ADI (Acceptable daily intake) od 0.001 mg/kg tjelesne težine/danu;
- ARfD (the Acute Reference Dose) od 0,004 mg/kg tjelesne težine i
- AOEL (Acceptable Operator Exposure Levels) od 0,001 mg/kg tjelesne težine/danu.

Ovo mjerilo zahtijeva uzimanje u obzir ADI, ARfD i AOEL vrijednosti unutar skupina tvari/odobrenih uporaba. EU baza podataka o pesticidima omogućava dodjelu aktivne tvari za jednu ili više od 21 različitih skupina uporaba. S diskriminativne točke gledišta skupina uporabe morala je sadržavati najmanje 5 aktivnih tvari u skupini.

Mjerilo 2.

- Aktivne tvari ima dva svojstva koje treba uzeti u obzir kao PBT tvar

Ovo mjerilo uspostavljeno je Radnim dokumentom Komisije „Evidence needed to identify POP, PBT and vPvB properties for pesticides“ i REACH uredbom, Prilog XIII, Odlučeno je da će podaci o postojanosti u tlu dobiveni u poljskim uvjetima biti zamijenjeni podacima dobivenim u laboratorijskim studijima.

🌿 Mjerilo 3. – neurotoksični i imunotoksični učinci

Ne postoje dogovoreni podaci za kvalifikaciju aktivnih tvari koje ispunjavaju kriterije iz ovog mjerila.

🌿 Mjerilo 4. - Aktivna tvar sadrži značajan udio neaktivnih izomera

(1) mora biti poznato da je aktivna tvar smjesa izomera,
(2) jedan ili više od tih izomera ne smiju biti neaktivni protiv organizma koji se suzbijaju (ciljanih organizama),
(3) Količina neaktivnih izomera mora se procijeniti tako da čine značajan omjer ukupne aktivne tvari.

- Mjerilo 5. AT karcinogena kategorije 1A ili 1B

Za one aktivne tvari za koje je označavanje dogovoreno sukladno Uredbi 1272/2008 i objavljeno, koristit će se za usporedbu s kriterijima Priloga II, točke 4. Uredbe br. 1107/2009. Tamo gdje ECHA ocjena i RAC mišljenje nije objavljeno koristi se sljedeća interpretacija „bit će označena kao C1A ili C1B“.

- Mjerilo 6: AT reproduktivno toksična kategorije 1A i 1B

Za one aktivne tvari za koje je označavanje dogovoreno sukladno Uredbi 1272/2008 i objavljeno, koristit će se za usporedbu s mjerilima Priloga II, točke 4. Uredbe 1107/2009. Tamo gdje ECHA ocjena i RAC mišljenje nije objavljeno koristi se sljedeća interpretacija „bit će označena kao R1A ili R1B“.

Endokrini disruptori

🌿 Mjera 7.

Do donošenja konkretnih znanstvenih mjerila za određivanje potencijala endokrine disrupcije, primjenjuju se privremena mjerila iz Priloga II točke 3.6.5. Za one aktivne tvari za koje je označavanje dogovoreno sukladno Uredbi 1272/2008 i objavljeno, koristit će se za usporedbu s kriterijima Priloga II, točke 4. Uredbe 1107/2009. Tamo gdje ECHA ocjena i RAC mišljenje nije objavljeno koristi se sljedeća interpretacija „bit će označena kao C2 ili R2“.

Kandidati za zamjenu i usporedna procjena rizika

Kandidati za zamjenu

- Tvari koje ispunjavaju „CUT-OFF kriterije“
- Popis kandidata za zamjenu prema članku 80. Uredbe 1107/2009 i provedbene uredbe 2015/408 sadrži 77 aktivnih tvari
- Odobravaju se na ≤ 7 godina uz mogućnost ponovne ocjene jednom ili više puta

Usporedna procjena rizika

- Provodi se na nacionalnoj razini i na razini odobravanja pripravaka koji sadrže tvar koja je objavljena na Popisu kandidata za zamjenu
- Države mogu ukinuti registraciju pripravcima koji sadrže aktivne tvari na Popisu kandidata za zamjenu onog trenutka kada se odobri pripravak koji nudi sigurniju alternativu za zaštitu zdravlja ljudi, životinja i zaštite okoliša
- Potrebno je uzimati u obzir i mogućnost primjene nekemijskih metoda zaštite bilja i integrirane zaštite bilja od štetnih organizama
- Potrebno je uzeti u obzir kemijski diverzitet radi izbjegavanja stvaranja rezistentnosti štetnih organizama na određenu tvar ili tvari iz iste ili slične kemijske grupe
- Moraju se uzimati u obzir i ekonomski i socijalni učinci

Tvari niskog rizika

- Uredba 1107/2009 propisuje koje tvari ne mogu biti svrstane u tvari niskog rizika (Prilog II. točka 5.)
- Pripravci koji sadrže tvari niskog rizika su sredstva za zaštitu bilja niskog rizika
- Tvari niskog rizika odobravaju se na razdoblje od 15 godina
- Predviđeno je kraće evaluacijsko razdoblje za ocjenu dokumentacije i procjenu rizika
- Osigurano je duže vrijeme zaštite podataka

Sinergisti, safeneri i koformulanti

- Sinergisti, safeneri (zaštitne tvari) i koformulanti odobravaju se na EU razini kao i aktivne tvari
- Prijelazno razdoblje do 14.06.2016.
- Programi redovite ponovne ocjene će biti uspostavljeni kao i zahtjevi za dokumentaciju za odobravanje ovih tvari
- Kriteriji za neodobravanje ovih tvari će biti uspostavljeni
- Popis koformulanata koji nisu dopušteni u sredstvima za zaštitu bilja (Prilog III. Uredbe 1107/2009)

Pomoćna sredstva i paralelna trgovina sredstava za zaštitu bilja

Pomoćna sredstva (adjuvanti)

- Podliježu postupku registracije
- Prijelazno razdoblje do 14.06.2016.
- Zahtjevi za ocjenu dokumentacije i procjenu rizika još nisu uspostavljeni
- DČ koje imaju nacionalne kriterije za odobravanje pomoćnih sredstava mogu nastaviti odobravanje do uspostave jedinstvenih EU kriterija
- Kriteriji će biti objavljeni provedbenom uredbom za stavljanje na tržište pomoćnih sredstava

Paralelna trgovina sredstava za zaštitu bilja

- Odobrenje za paralelnu trgovinu izdaje se na temelju članka 52. Uredbe 1107/2009
- Guidance document o paralelnoj trgovini SANCO/10524/2012
- Uvjet za podnošenje zahtjeva je da je sredstvo za zaštitu bilja u nekoj DČ EU je istovjetno referentnom sredstvu u RH i da je isti vlasnik registracije oba sredstva za zaštitu bilja
- Dozvola za paralelnu trgovinu izdaje se na ono vremensko razdoblje do kojeg ima valjanu registraciju referentno sredstvo za zaštitu bilja u RH

Praćenje ostataka pesticida u i na hrani

Zakonski okvir

- Zakon o provedbi Uredbe 396/2005 (NN 80/13)
- Zakon o službenim kontrolama koje se provode sukladno propisima o hrani, hrani za životinje, o zdravlju i dobrobiti životinja („Narodne novine“, br. 81/13, 14/14 i 56/15)
- Pravilnik o metodama uzorkovanja za provedbu službene kontrole ostataka pesticida u i na proizvodima biljnog i životinjskog podrijetla („Narodne novine“, br. 77/08)

Provedba programa

- MP – Uprava kvalitete hrane i fitosanitarne politike, Odjel za OUP – nositelj provedbe

Inspekcije:

- MZ – sanitarna inspekcija
- MP – poljoprivredna i veterinarska inspekcija

Laboratoriji:

- HZJZ – uzorci biljnog podrijetla
- HVI – uzorci životinjskog podrijetla

HCPHS – zavod za pesticide-
procjena rizika

MP UVSH- RASFF kontakt točka

- 16 proizvoda (dio zajednički za cijelu EU – sukladno provedbenim uredbama, dio proizvoda iz nacionalnog izbora) – cca 400 uzoraka
- 6 gradova
- Maloprodaja i primarna proizvodnja
- Dječja hrana
- Ekološki uzgojena hrana minimalno po jedan uzorak
- 50 % porijeklo Hrvatska, po 25% EU i treće zemlje
- 250 aktivnih tvari, MRM

Rezultati dosadašnjih programa

- Provedba programa od 2007. godine
- Premašivanja MDK 2010. (1%) 2011. i 2012 (0,2%), 2013. i 2014. bez prekoračenja
- Najčešće prekoračenje kod uzoraka naranči
- Najčešće aktivne imazalil, boskalid i ciprodinil (2014.)
- Bez prisustva ostataka pesticida 76-86% svih uzoraka (2010.-2014.)
- Uzorci dječje hrane u pravilu bez ostataka pesticida
- Monitoring ostataka sukladno Uredbi 1107/2009 provodi poljoprivredna inspekcija kao i monitoring ekoloških proizvoda sukladno Uredbi 834/2007.

HVALA

MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE

REPUBLIKA HRVATSKA
Republic of Croatia

Login info

COMMINUS\martinadodlek
Martina.Dodlek@comminus.hr

Prijavljeni ste kao administrator podataka za instituciju **Poljoprivredni Fakultet u Osijeku**.

Kliknite na gumb "Evidencija podataka" za popunjavanje podataka o edukacijama vaše institucije i obveznicima koje ste educirali.

Naslovna

Sredstva za zaštitu bilja

Biljno zdravlje

Fitosanitarna inspekcija

Obavijesti

Propisi

Upisnici

Dokumenti - obrasci

Naputci

Izveštaji

O nama

Kontakti

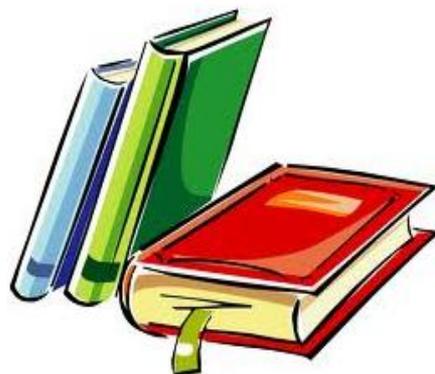
Česta pitanja i odgovori

Rječnik pojmova

Sredstva za zaštitu bilja > SZB obavijest 1

20.05.2013. 00:00

Najave održavanja izobrazbi

Najavljeni su termini za održavanje izobrazbi obveznika edukacije. Svrha ove izobrazbe je da se što više poveća razina svijesti krajnjih korisnika o važnosti pravilne upotrebe sredstava za zaštitu bilja. Popis izobrazbi i više podataka o najavljenim izobrazbama možete vidjeti [ovdje](#).

Ministarstvo poljoprivrede

Ulica grada Vukovara 78
10 000 Zagreb

Telefon: (01) 6106-111

Pretraga

unesite pojam...

FIS Login

korisničko ime

zaporka

Prijava

Odjava

FIS Fitosanitarni Informacijski Sustav

EVIDENCIJE
PODATAKA

Obrasci

FIS Fitosanitarni Informacijski Sustav
registrirana
SREDSTVA ZA ZAŠTITU
BILJA